

ОБЩИНА ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ

НАРЕДБА № 10

**за общинските гробищни паркове и погребално-обредната
дейност на територията на община Гоце Делчев**

Раздел I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1 Тази Наредба урежда управлението и вътрешния ред в общинските гробищни паркове, реда и условията за погребения, ползването и благоустрояването на гробните места и свързаните с тази дейност услуги на територията на община Гоце Делчев.

Чл.2 (1) Гробищните паркове са обществени терени със специално предназначение. Те са публична общинска собственост по силата на чл.3, ал.2, т.3 от ЗОС.

(2) На територията на Община Г.Делчев действат следните гробищни паркове:

1. Гробищен парк гр.Гоце Делчев – стара и нова част;
2. Гробищни паркове в селата Мусомища, Баничан, Господинци, Буково, Брезница, Корница, Делчево.

Чл.3 (1) Гробищните паркове по чл.2, ал.2, т.1, както и намиращите се в тях сгради и съоръжения общинска собственост, се опазват и управляват от ОП"Гробищни паркове.

(2) Гробищните паркове по чл.2, ал. 2, т.2 се управляват и опазват от кметовете на населени места или упълномощени от тях лица.

Чл.4. Създаването на нови и разширяването или закриването на действащи гробни паркове и гробища на територията на община Гоце Делчев става с решение на Общински съвет Гоце Делчев.

Чл.5 (1) Гробищните паркове, като озеленени площи със специфично предназначение се устройват в съответствие с одобрения общ устройствен план на Община Гоце Делчев и подробни устройствени планове на парковете.

(2) С плана по преходната алея са определят главните и второстепенни алеи на гробищния парк – гробните парцели. Парцелите се разделят на редове, които се броят от изток на запад, а гробовете – от юг на север. Редовете и гробовете се отделят с междинни пътеки.

(3) Урнови стени (колумбарии), както и урнови гробове могат да се създават във всички гробищни паркове на територията на Община Гоце Делчев, съобразно с утвърдените проекти по ал.1.

(4) Допуска се обособяване на отделни парцели за различните религиозни общности и етнически групи.

Чл. 6 (1) Култовите сгради в гробищните паркове се управляват от ръководствата на съответните религиозни общности.

Раздел II

ГРОБНИ МЕСТА И ТЯХНОТО ПОЛЗВАНЕ

Чл. 7 (1) Гробните места обхващат: единични гробове и фамилни гробни места, състоящи се от два и повече гроба .

(2) Единичните гробове са обособени части от парка или гробището, съгласно изискванията на Наредба № 21 на Министерството на здравеопазването (Дв бр. 92/84 г., изм. бр.63/93г., изм. И доп. Бр.59/02г.) за полагане на ковчега с тялото на покойника.

(3) Предоставянето на нови гробни места става само с разрешение на кмета на съответното населено място или упълномощено от него длъжностно лице, пряко отговарящо за гробищните паркове по чл.2.

Чл.8 (1) Урновите гробове са обособени части от гробищния парк с размери 0,70x1, 00 м, предназначени за полагане на една или повече урни с прах от починал.

(2) Урновите ниши са обособени части от специално изградени в гробищния парк стени (урнови стени) с определени размери за полагане на урни с пепел.

(3) Размерите на урновите стени и ниши се определят с приет по надлежния ред архитектурен проект за съответния гробищен парк.

(4) Урна с прах на починал може да се положи както в урнова ниша, така и в урнов или обикновен гроб (вече съществуващ).

Чл.9 (1) С полагането на покойник в нов гроб, или на урна с праха на починал в нов урнов гроб или нова урнова ниша (колумбарий) за наследниците му по закон се поражда правото на гробоползване.

(2) Правото на гробоползване при полагане на покойник в нов гроб се погасява след изтичането на минималния санитарно необходим срок от датата на погребението, при положение , че преди това то не е било продължено.

(3) Правото на гробоползване по ал.2 е безплатно.

(4) С полагането на урна в нов урнов гроб и заплащането на съответната такса по ЗМДТ се поражда право на гробоползване за наследниците на покойника.

Чл.10. (1) Правото на гробоползване е срочно и безсрочно

(2) Срочното право на гробоползване, след изтичане на срока по чл.9, ал.2, се придобива за срок от 15 години, след заплащане на таксата определена от Общински съвет. То може да се продължава периодически при условие, че преди изтичането на предшестващия срок, правоимащите лица са заплатили съответната такса.

(3) Безсрочно право на гробоползване може да се придобие след заплащане на определените от Общинския съвет такси.

(4) Гробоползвателите с безсрочно право се задължават редовно да поддържат гробните места и да поставят трайни надгробни знаци.

Чл.11. Директорът на ОП “Гробищни паркове”или съответния кмет на населено място може да разреши възмездното продължаване на правото на гробоползване и след изтичане на срока по чл.8, ал.2, ако се увери, че просрочването на плащане на определената такса се дължи на уважителни причини и гробното място е поддържано и благоустроено с траен надгробен символ.

Чл.12 (1) Правото на гробоползване на единичен гроб, на урнов гроб, както и на фамилна гробница обхваща:

1. Извършване на последващи погребения в него по реда и при условията на тази Наредба.

2. Поставяне на временни или на трайни надгробни знаци: паметник, с фотокерамични портрети с лика и изписване името на покойника с датите на раждане и смърт.

3. Засаждане на декоративни цветя и треви.

4. Извършване на траурни и възпоменателни обреди.

(2) Правото на ползване на урнова ниша обхваща:

1. Извършване на последващо урнополагане по реда и при условията на тази наредба.

2. Поставяне на табела с името на покойника, датите на раждане и смъртта и фотокерамичен портрет с лика му.

3. Полагане на цветя.

4. Извършване на траурни и възпоменателни обреди.

Чл.13 (1) При последващи погребения в едно гробно място, правото на ползване по чл.9 може да бъде продължено и по искане на наследниците на следващите погребани в същото гробно място лица. В този случай се продължава правото на гробоползване за наследниците на първия погребан.

(2) Когато първото погребано лице няма наследници и правото на гробоползване е продължено, наследниците на следващия или на следващите покойници по реда на извършените погребения в същото гробно място придобиват самостоятелно право на гробоползване, след като докажат пред гробищната администрация, че първия погребан няма наследници.

Чл.14. При условие, че правото на гробоползване е продължено чрез заплащането на такса, съгласно чл.9 , в същия гроб могат да бъдат погребани:

1. Съпруг(а) и низходящи на погребания, както и съпрузите на децата му, като предимство има покойника.

2. Баща, майка и роднини по съребрена линия до втора степен, техни съпрузи и низходящи – със съгласие на преживелия съпруг, а ако такъв липсва – със съгласието на наследниците по низходяща линия на погребания.

3. Съгласие по т.2 не се изисква при полагане на урна с праха на починали родители, братя и сестри .

4. Когато погребания не е оставил низходящи наследници и съпруг в същия гроб могат да бъдат погребани и неговите родители, а с тяхно съгласие – роднини по съдебна линия до втора степен (брата и сестри) и техните низходящи до първа степен.

5. Когато погребания не е оставил низходящи наследници, съпруг и родители, в същия гроб могат да бъдат погребани негови братя и сестри, а с тяхно съгласие и низходящите им до първа степен.

Чл.15. Когато е погребан покойник, за чието погребение не се изисква съгласие на лицата по чл.14, правото на гробоползване се упражнява в пълен обем съгл. Чл.12, ал.1. В останалите случаи това право обхваща само:

1. Поставяне за периода до следващото погребение, но не по-малко от минималния санитарно необходим срок, считано от датата на погребението на временен надгробен знак(кръст или пирамида) с надпис името на покойника, датата на раждане и датата на смъртта.;

2. Посещения на гробното място и извършване на траурни и възпоменателни обреди;

3. Поставяне на цветя.

Чл 16. Когато правото на гробоползване не е било продължено по реда на чл.9, гробното място се предоставя за нови погребения с писмено разпореждане на директора на ОП “Гробищни паркове”или кмета на съответното населено място.Останките от погребания се изваждат и погребват в общ гроб.

Чл. 17. (1) Възмездно преотстъпване на правото на гробоползване не се допуска.

(2) Безвъзмездно преотстъпване на това право се допуска само между правоимащите лица. То се извършва с писмено заявление до директора на ОП “Гробищни паркове”или до съответния кмет, с нотариална заверка на подписите на заявителите.Заявлението се прилага към съответната партида и се отбелязва в гробищния регистър.

Раздел III

ПОГРЕБЕНИЯ И УРНОПОЛАГАНЕ

Чл. 18. Настоящата наредба допуска извършването на погребения по следните изброени начини:

1. Традиционни – с насипване;

2. Урнополагане – полагане урната с праха на покойника в урнова ниша или гроб (урнов или обикновен);

3. В оборотни гробници (след третиране на покойниците с биоензими, одобрени по съответния ред от компетентните държавни органи);

4. В семейни гробници;

5. В костохранилища (полагане на кости в специални стени).

Чл.19 (1) В гробищния парк в гр.Гоце Делчев се погребват покойници с постоянна адресна регистрация в гр. Гоце Делчев.

(2) В гробищата на останалите населени места на територията на общината се погребват починали техни жители, както и обитатели на тези селища към датата на смъртта им.

(3) В гробищния парк в гр.Гоце Делчев , както и в останалите гробищни паркове на територията на Общината могат да бъдат погребвани и лица, които към датата на смъртта им са временно пребиваващи, с друга адресна регистрация, ако погребването им в гробище по тяхното местожителство е невъзможно или много затруднително.

(4) Покойници – чужди граждани се погребват в гробищния парк на населеното място, в което са починали, освен в случаите , когато близките на покойника са потърсили тялото.

Чл.20. Покойници принадлежали приживе към някоя религиозна общност или етническа група, се погребват по реда на Наредба №21 за хигиенните изисквания за изграждане и поддържане на гробищни паркове и погребване и пренасяне на покойници. Религиозните погребални ритуали са допустими доколкото не противоречат на Наредбата и не нарушават установените с българското законодателство норми на поведение.

Чл. 21 (1) Погребенията се извършват не по-рано от 24 часа и не по-късно от 48 часа от настъпването на смъртта .Погребение след 48ч. се разрешава при условие, че се вземат мерки за съхранение на трупа в специализирана хладилна камера или балсамирането му.

(2) Близките на починалото лице са длъжни веднага след констатирането на смъртта от компетентно медицинско лице, да уведомят съответното длъжностно лице по гражданско състояние в общината, като представят медицинско свидетелство за настъпилата смърт и личния паспорт на покойника за съставянето на смъртен акт.

Чл. 22. При кремиране на покойник, праха му се поставя в урна , която се предава от близките му на длъжностното лице от ОП “Гробищни паркове” или от съответната администрация в деня на урнополагането.

Чл. 23 (1) Урната с праха от покойник се полага само на определените от ОП “Гробищни паркове”или съответната администрация места – в урнова ниша, в урнов гроб, в единичен гроб или фамилна гробница.

(2) В урновата ниша не се разрешава поставянето на други предмети, освен урната с праха на починалия.

Чл.24 (1) По решение на Общинския съвет ОП”Гробищни паркове” извършват безплатни погребения на български граждани, които са самотни, без близки и роднини, бездомни, безпризорни, настанени в заведения за социални услуги и регистрирани в службите за социално слаби.

(2) Социалните погребални услуги включват:

1. Издаване на смъртен акт;
2. Отпечатване на 5 бр. некролози;
3. Осигуряване на ковчег ;
4. Превоз на покойник;
5. Осигуряване на надгробен знак;
6. Изкопаване и зариване на гробно място.

(3) Услугите по ал. 2 се заплащат от община Гоце Делчев срещу издадена фактура от ОП “Гробищни паркове”. Редът за издаване и осребряване на фактурите се определя от кмета на общината.

РАЗДЕЛ IV

ФИЗИЧЕСКИ И ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА, ИЗВЪРШВАЩИ ТРАУРНИ И КАМЕНОДЕЛСКИ УСЛУГИ

Чл. 25 (1) Физически и юридически лица, извършващи траурни и каменоделски услуги на територията на община Гоце Делчев и желаещите да работят на територията на общинските гробищни паркове, както и да бъдат обслужвани от ОП “Гробищни паркове” или съответната администрация, следва писмено да уведомят за същото Общината чрез директора на ОП “Гробищни паркове” или съответния кмет.

(2) В уведомлението се посочва:

1. Предмет на дейност;
2. Фирма, седалище и телефон на търговеца или телефон и адрес на физическото лице;
3. Име на лицето представляващо търговеца;
4. Списък на лицата, които ще работят непосредствено със служителите-организатори на ОП “Гробищни паркове” или съответната администрация, с приложени ксерокопие на лична карта и договор за трудово или гражданско правоотношение.
5. Списък на каменоделците, които ще извършват благоустройство на гробните места с трайни надгробни знаци и символи.

(3) Към уведомлението задължително се прилагат копия от следните документи:

1. Съдебно решение за регистрация;
2. Удостоверение за актуално състояние, в което изрично да е записано в предмета на дейност извършване на траурни или каменоделски услуги;
3. БУЛСТАТ;
4. Специализиран транспорт, отговарящ на изискванията на чл.10 от Наредба №21 за хигиенните изисквания за изграждане и поддържане на гробищни паркове(гробища) и погребване и пренасяне на покойници;частните погребални агенции, притежаващи собствен специализиран транспорт могат да возят покойници до гробното място.
5. Удостоверения за регистрация на МПС със специално предназначение – автомобил за превоз на тленни останки от РИОКОЗ и КАТ – за притежаваните превозни средства, съобразени с извършваната дейност.

Чл. 26 (1) В 14 (четирнадесет) дневен срок от постъпване на документите по чл.25, ал 2 и 3 уведомлението се вписва в информационен масив “Траурни агенции и лица предлагащи каменоделски услуги” от длъжностно лице, определено от директора на ОП “Гробищни паркове”или от съответния кмет, като удостоверение за това се предоставя на лицата по чл.25, ал.1 по служебен ред.

(2) При промяна на обстоятелствата по чл.25, ал.2 фирмата е длъжна в 14 (четирнадесет) дневен срок от настъпването им да информира директора на ОП “Гробищни паркове” или съответния кмет.

Чл.27 (1) Информационния масив “Траурни агенции и лица предлагащи каменоделски услуги” съдържа:

1. Входящ номер на уведомлението;
2. Адрес на агенцията;
3. Фирма, седалище и телефон на търговеца;
4. Име на лицето представляващо търговеца;
5. Списък на лицата, които работят непосредствено със служителите – организатори към ОП “Гробищни паркове” или съответната администрация, с приложени копия на лична карта;
6. Списък на каменоделците, които ще извършват благоустройство на гробните места с трайни надгробни знаци и символи с приложени копия на лична карта;
7. Договор за трудово или гражданско правоотношение на лицата по предходните две точки.

(2) Постъпилите документи за извършване на траурни и каменоделски услуги се съхраняват от упълномощено длъжностно лице, което води информационния масив по ал.1.

Чл.28. Каменоделските фирми, извършващи услуги на територията на гробищните паркове на община Гоце Делчев се задължават да вземат разрешение от ОП “Гробищни паркове”или съответната администрация.След приключване на благоустрояването да се съставя констативен протокол, подписан от представител на ОП “Гробищни паркове”или съответната администрация и лицето.

РАЗДЕЛ V

ВЪТРЕШЕН РЕД И БЛАГОУСТРОЯВАНЕ НА ГРОБНИТЕ МЕСТА

Чл.29. Посещения в гробищните паркове се допускат :

1. За времето от 1 април до 30 септември- от 6.30 до 21 часа;
2. За времето от 1 октомври до 31 март- от 7.00 до 19.00 часа.

Чл. 30. В гробищните паркове се забранява :

1. посещението на деца под 14-годишна възраст, ако не са съпроводени от пълнолетни лица;
2. въвеждането на кучета , на домашни и други животни
3. извършване на всякакъв вид търговска дейност и услуги за населението на територията на гробищните паркове с изключение на:
  - а) дейностите, извършвани от ОП;
  - б) продажбата на религиозни потреби в култовите сгради (параклиси и храмове) на съответните религиозни общности;
  - в) благоустройството на гробните места с трайни надгробни символи, както и ремонт на надгробни плочи, паметници и рамки и поддържане на гробни места;
4. паленето на огън и изгарянето на отпадъци;

5. изграждането на пейки, маси и огради в парцелите;

6. отсичането на дървета по гробищния парк без разрешение на директора на ОП “Гробищни паркове”или съответния кмет;

7. Засаждането на високостеблени декоративни и плодни дървета в парцелите и на гробните места.

Чл 31. Достъп на пътни превозни средства на територията на гробищните паркове се осъществява съгласно определените от Общински съвет такси и в съответствие с разпореждане на директора на ОП “Гробищни паркове”или съответния кмет.

Чл. 32. Не се разрешава извън определените за целта места :

1. изхвърлянето на хранителни и други отпадъци и увехнали цветя;

2. разлепването и поставянето на некролози , афиши, реклами, съобщения и др. подобни;

3. засаждането на високостеблени декоративни и плодни дървета в парцелите и на гробните места.

Чл. 32 (1) Ползвателите на гробни места с безсрочно право на гробоползване са длъжни да поставят трайни надгробни знаци и да ги поддържат в добър вид.

(2) Ползвателите на гробни места са длъжни да ги благоустроят и поддържат в добър вид.

Чл. 33 (1) Правото на гробоползване за гробни места, които не отговарят на изискванията по чл. 9 се прекратява и същите остават на разположение на ОП “Гробищни паркове”или съответната администрация и се предоставят за други погребения.

(2) Счупени и неподдържани временни надгробни знаци се отстраняват в 3-месечен срок от ползвателите на гробните места – в противен случай се отстраняват по нареждане на директора на ОП “Гробищни паркове”или на съответния кмет на населеното място.

(3) Изоставени, изпочупени, неподдържани или незаконно изградени паметници и др. Трайни Надгробни знаци , се отстраняват от ползвателите по предписание на директора на ОП “Гробищни паркове”или на съответния кмет на населеното място.

(4) Ако ползвателите на гробно място не извършат предписаните работи в срока, определен от ОП, със заповед на директора на ОП “Гробищни паркове”или на кмета на населеното място, траурните надгробни знаци се отстраняват и се прекратява правото на ползване на гробното място.

(5) Предписанията и заповедите по ал.4 се съобщават на ползвателите на гробното място по реда на ГПК, а на тези, чиито адреси не са известни – с обявление, поставено на определено място в съответния гробищен парк, на информационното табло в общинската администрация, по последния известен адрес на титуляра на гробното място и в интернет страницата на общината.

(6) За заповедите за отстраняване на изоставени, изпочупени и неподдържани паметници и др. Трайни надгробни знаци и за отнемане правото на ползване на гробно място се прилагат разпоредбите на Административно процесуалния кодекс.

Чл. 33. Поставянето на пейки, огради и маси от ползвателите на гробните места, по изключение става с разрешението на директора на или на съответния кмет на населено място, при условие, че поставеното съоръжение не пречи за извършване на последващо погребение в гробното място.

Чл. 34 (1) Изграждането и монтирането на паметници, рамки и др. Трайни надгробни знаци и съоръжения се допуска само с разрешение издадено от ОП “Гробищни паркове” или кмета на населеното място на ползвателя на гробното място. Въз основа на разрешението длъжностното лице от същото управление определя точните координати на гробното място.

(2) Когато обектите по предходната алинея се изграждат и монтират от правоспособни частни лица, проектите предварително се съгласуват с ОП. Същите декларират, че ще спазват изцяло и напълно определените в разрешителното размери за благоустрояване на гробното място.

Чл. 35. В дейността си каменоделските фирми са длъжни да спазват стриктно реда за достъп в гробищните паркове, да пазят имуществото, инфраструктурата и надгробните знаци на гробовете в съседство с изграждания от тях обект.

Чл. 36. Забранява се бъркането на бетон и извършване на дейности, които нанасят вреди на гробищната инфраструктура без разрешение. При установени нарушения, длъжностни лица от ОП “Гробищни паркове” или от съответната администрация имат правото да съставят акт.

Чл.37. Каменоделските фирми имат право да упражняват дейността си на територията на гробищните паркове, за времето от 1 април до 30 септември от 7.00 до 20.00 часа, а за времето от 1 октомври до 31 март – от 8.00 до 17.00 часа.

РАЗДЕЛ VI

КОНТРОЛ И САНКЦИИ

Чл. 38 (1) Когато изграждането и монтирането на паметници, рамки и др. трайни надгробни знаци и съоръжения се извърши в нарушение на даденото разрешение по чл.34 ал.1, на ползвателя на гробното място се прави предписание за премахване по чл.32 и се налага глоба в размер от 100 до 300 лева.

(2) На физически и юридически лица (фирми) извършващи траурни и каменоделски услуги, които при осъществяване на дейността си на територията на общинските гробищни паркове нарушават разпоредбите по чл.35 и чл.36 на физическите лица се налага глоба в размер от 100 до 500 лева, а на юридическите лица имуществена санкция от 200 до 1000 лева.

(3) На физически и юридически лица, които извършват търговска дейност и услуги за населението на територията на общинските гробищни паркове в нарушение на разпоредбите на чл30 т.3 се налага на физическите лица глоба в размер до 500 лева, а на юридическите лица имуществена санкция в размер до 1000 лева.

(4) На лица извършващи прояви на вандализъм на територията на общинските гробищни паркове се налага глоба в размер от 500 лева до 1000 лева, доколкото деянието не представлява престъпление по смисъла на НК.

Чл. 39 (1) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от служители на ОП “Гробищни паркове”.

(2) Наказателните постановления се издават от кмета на община Гоце Делчев или упълномощено от него лице.

(3) За образуването на административно-наказателни производства за нарушения на тази наредба, съставянето на актове, издаването, връчването и обжалването на наказателните постановления и тяхното изпълнение се прилагат разпоредбите на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. По смисъла на тази наредба:

“Прояви на вандализъм” – е събаряне, издраскване, разрушаване на паметници и надгробни знаци или на детайли от тях, кражба и др. Действия на оскверняване на гробното място.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Отменя Наредба № 10 за гробищните паркове на територията на община Гоце Делчев (приета с Решение № 86 от Протокол № 9 от 08.07.2004 г.

§ 3. Придобитите при действието на отменената наредба права на гробоползване се запазват.

§ 4. Физическите и юридическите лица, извършващи каменоделски и траурни услуги на територията на гробищни паркове, собственост на община Гоце Делчев, до влизането в сила на настоящата наредба, следва да се регистрират до 01.10.2008 г. по реда на раздел IV.

§ 5. Наредбата е приета от Общински съвет Гоце Делчев с Решение № 124 по протокол № 9 от 31.07.2008 г. на основание чл.22, ал.1 от ЗМСМА.

ТОДОР РАДУЛОВ

Председател на Общински съвет Гоце Делчев